

Türkiye'nin Yamalı Bohçalı Sağlık Politikası

Ecz. A. Savaş ARPACIOĞLU
(Amasya Milletvekili)

Gün geçtikçe güçleşen sağlık (koşulları) hizmetleri ve bu konuda uygulanan liberal sağlık politikası ülkeyi ileriki günlerde içinden çıkılamayacak sorunlarla karşı karşıya getireceği gibi devamlı sistem arayışı içerisinde bırakacak, Devletin temel görevleri arasındaki Anayasada yer alan hükümler satırlarda kalacak ve parası olan canını kurtarabilecektir.

Tedavi masraflarının pahalı oluşu halkın sırtına ağır bir yük yüklemekle kalmayıp bir yandan hekim, hekim dolaşan vatandaş varını yoğunu satıp şifa bulmanın yollarını aramaktadır.

Bugün uygulanan sağlık politikası, iktidarın halk sağlığında gerek koruyucu gerekse tedavi hekimliği açısından model arayışı içerisinde sokmuş, genel bütçe payından ayrılan % 2,5 gibi gülünç bir rakamla sağlık sorunlarını çözeceğine inanmakla kalmayıp batılı ülkelerin modeli ile bu sorunları çözeceğine inanmaktadır.

Mevcut düzen bu düşünce ile düzelemeyeceği gibi daima yamalı bohça olarak gözümüz önünde seyredip gidecektir. Zira batı tipi bir sağlık örgütlenmesi ilk etapta uygun mütalaa edilse bile genel sağlık sigortasının uygulanmadığı ülkemizde, Sağlık Bakanlığı resmî hastaneleri bir vakıf veya özerk yönetimlere devredilip kâr amacı güden kuruluşlar olacağını açıklarken halkın bu hizmetleri nasıl ve ne şekilde alabileceğinden söz etmiyor.

Bu konudan evvel çözülmesi gereken bir takım alt yapı sorunu ve sağlık sigortası konusunun aşılması ve özde daha rasyonel bir sağlık planlamasının yapılması şartı yatmaktadır.

Çeşitli konularda gördüğümüz farklı uygulamalar. Örneğin, SSK % 14 hastalık primi keseneği ve hastanın % 20 ilaç katılım payı, emekli sandığının hastalık için üstlendiği yöntemi farklıdır. Prim kesmesi ve ilaç bedelinin tamamını öder, Bağ-Kur ise % 12 prim keseneği

planlanmıştır. Bankalar, PTT, Emniyet, DDY v.s. ise kendilerine özgü bir tedavi hizmeti uygulaması içersindedir. Bu uygulama farklı sistemler, kargaşayı daha da artırmakla kalmayıp mevcut sağlık politikasını tam bir yamalı bohça olduğunun bir göstergesi olarak önümüze sermektedir.

Hiçbir sorun alternatifsiz değildir. Sağlık sorunlarının alternatifide; Devletin vatandaşı sağlık sorunlarını eşit bir şekilde güvence altına alması işler bir planlama, yöntemi ile geçmişteki uygulama farklı sistemler ve arayışlarında önüne geçilmiş olur.

Sigorta kuruluşlarının tek bir çatı altında toplanması bir alternatif olarak düşünülebilir ve yaygın bir tedavi yönteminin bu sistemle yürütüleceği gibi devlete fazlaca yük olmaması için hastaya verilecek sağlık hizmetlerinde hekimlik mesleğinin onuru daha da artacak ve hastanın teşhisten, tedaviye (tatminkarlığı) şifa bulması kolaylaşacaktır.

Gerek teşhisteki, gerekse tedavideki paralı yöntem sağlık hizmetlerinin GSMH içerisindeki payı ve aşırılığı (pahalılığı) ücretlerin zaman zaman üzerinde seyretmekle kalmayıp tamamen ticarî bir meta halinede dönüştürmekte ve sağlık politikasındaki liberalizmin bu acı faturası halkın sırtına yüklenmekle kalmayıp halkın şifa bulması da parası ile orantılı kılınmaktadır.

Bu acı gerçeklerden hareketle, alternatif (üretildiği) yaratılmadığı takdirde sorunların azalacağını beklemek hem hayal olur, hem de yamalı bohça sağlık sorunlarının yamaları biraz daha artarak ve sağlıklı bir nesil yerine hastalıklı bir toplumu yetiştirmiş olacağız.

Çevre kirliliği sorunlarının giderek yoğunlaşması, ilaç fiyatlarının gün geçtikçe aşırı olarak artması, hekimlik hizmetlerinin rasyonel bir şekilde dağıtılmaması, bu hususta hiç bir yaygın önlemin alınmaması, yarınlarda içinden çıkılamayacak bir hal alacağı gibi, (paralı) uygulanacak bazı yöntemlerde çare olmayacaktır.

Halkın derdine deva olmak Devletin asil görevleri arasında olmakla beraber, sağlığıyla oynayanları cezalandırmak yine temel görevidir.

Türk Eczacıları Birliği Yardımlaşma Sandığı Tüzüğü

ADI :

Madde 1 — Sandığın adı «Türk Eczacıları Birliği Yardımlaşma Sandığı» olup, sandığın merkezi Ankara'dır.

AMACI :

Madde 2 —

- a) Sandık üyesi eczacıların tasarrufta bulunmalarını teşvik etmek,
- b) Eczanesi olmayan eczacılara «Eczane Açma Kredisi» vermek,
- c) Eczane sahibi eczacılara «Zorunlu Hal Kredisi» vermek,
- d) Sandık üyesi eczacılara sosyal amaçlı «Sosyal Yardım Kredisi» sağlamak,
- e) Sandık üyesi eczacıların topluca tatil geçirmesi, sosyal ve kültürel etkinliklerde bulunması konusunda çalışmalar yapmak, bu amaçla sosyal tesisler kurmak,
- f) Sandık üyesi eczacılara sağlık konusunda gerekli yardımda bulunmak amacı ile bir fen oluşturmak,
- g) Eczacılar ve eşleri için huzur evleri tesis etmek veya mevcut huzur evlerinde yeterli kontenjan sağlamak.

SANDIĞA ÜYE OLMA :

Madde 3 — Sandığa, 6643 sayılı kanununun 58. maddesine göre T.E.B. üyesi olan bütün eczacılar üye olmak, vecibelerini yerine getirmek zorundadır. Aksi davranışta bulunanlar hakkında 6643 sayılı kanun ve Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü'nün ilgili maddeleri uygulanır.

Birlik üyesi olmayan kamu görevlisi eczacılar ile eczacılık fakültelerinde son sınıftan dersi olan öğrenciler isteğe bağlı olarak sandığa kaydolabilirler.

Üye olacaklar bir giriş formu doldururlar. Bu formlar üyenin bağlı bulunduğu eczacı odası tarafından onaylanarak sandığa yollanır.

SANDIĞA ÜYE OLMA SIFATININ SONA ERMESİ :

Madde 4 — Aşağıdaki maddelerin her hangi birinin gerçekleşmesi halinde üyelik sıfatı sona erer.

- a) Oda kaydını sildirmek suretiyle meslekten ayrılma,
- b) Öğrencilikten ayrılma,
- c) Herhangi bir nedenden dolayı oda kaydının silinmesi veya mesleğini yapmaktan men edilme durumunda,
- d) Ölüm nedeniyle.

Yukarıdaki nedenlerle üyeliğin sona ermesi durumunda. Üyenin birikmiş parasından borçları düşüldükten sonra kalan miktar üyeliğin sona erdiği tarihten itibaren dört ay içinde ayrılan üyeye, faizi ile birlikte iade edilir. Üyelik ölüm le sona erdiğinde, yukarıda belirtilen şekilde yasal mirasçıları hak sahibidir. Ayrıca Genel Kurulun saptayacağı miktarda ölen üyenin mirasçılarına ölüm yardımı verilir.

GENEL KURUL :

Madde 5 — Yardımlaşma Sandığı Genel Kurulu, Türk Eczacıları Birliği Büyük Kongresi'dir.

Büyük Kongre gündeminde Yardımlaşma Sandığı ile ilgili hususlar gündem maddesi olarak yer alır.

Sandık Yönetim Kurulu ve sandık denetçilerinin raporları müzakere edilir. Sandık bütçesi hakkında ve sandıkla ilgili gerekli olacak diğer hususlar hakkında karar verilir.

Büyük Kongrenin Yardımlaşma Sandığına ilişkin gündem maddesi görüşülürken kararlar katılanların oy çoğunluğu ile alınır. Ancak tüzük değişikliği için yönetim kurulu, denetçiler kurulu veya en az on Büyük Kongre delegesinin yazılı biçimde teklifle bulunması toplantı çoğunluğunun 2/3, karar sayısının ise salt çoğunluk olması zorunludur.

Büyük Kongre gündeminin ibra maddesine geçildiğinde kongrece Merkez Heyeti ve Merkez Heyeti Denetleme Kurulunun raporları ile beraber Yardımlaşma Sandığı Yönetim Kurulu ve Denetçiler Kurulunun raporları bir defada ve ortak olarak Büyük Kongrenin kararına sunulur.

YÖNETİM KURULU :

Madde 6 — Türk Eczacıları Birliği Büyük Kongresi tarafından 6643 sayılı yasa'nın 35. ve 54/d maddeleri çerçevesinde Merkez Heyeti üyeliğine seçilenler aynı zamanda sandık yönetim kurulu üyeliğini de üstlenirler.

Merkez Heyeti yedek üyeliğine seçilenler aynı zamanda sandık yönetim kurulu yedek üyeliği sıfatını da kazanırlar.

Asil üyelikten boşalma olması durumunda yerlerine yedek üyelerden sırası ile en fazla oy almış olanlar çağrılır.

Görev dönemi içinde herhangi bir nedenle değişen kurulun görev süresini yerine seçilen yeni kurul tamamlar.

6643 sayılı Yasa'nın 16. maddesi hükmü sandık yönetim kurulu asil ve yedek üyeleri için de geçerlidir.

Merkez Heyeti Başkanı, Başkan Yardımcısı Genel Sekreteri ve Sayman aynı zamanda sandık Başkanı, Başkan Yardımcısı Genel Sekreteri ve Saymanı'dır.

Sandık Yönetim Kurulu'nun toplanma ve toplantıya çağırılma biçimi ile usulü konusunda 6643 sayılı Yasa'nın 36. maddesi hükmü uygulanır.

Merkez Heyeti üyeliğinden istifa eden üye sandık yönetiminden de istifa etmiş sayılır. Sandığı dahilinde ve haricte sandık yönetim kurulu temsil ve idare eder.

Sandık Yönetim Kurulu tüzüğe ve Genel Kurul kararlarına uygun olarak üyelere aidat toplama üyelere kredi verme kredi koşullarını tayin etme toplanan paraları bir bankada açılacak hesaba yatırma, para çekme, sandık için gerekli defterleri tutma, faizli ve faizsiz borç para alma, bağış kabul etme, her türlü taşınır ve taşınmazları alıp satma, sandık ve sandık üyesi olanların her türlü yararını korumak gibi sandığa ait bütün idari işleri yürütür.

DENETÇİLER :

Madde 7 — Türk Eczacıları Birliği Büyük Kongresi tarafından 6643 sayılı Yasa'nın 37. maddesi çerçevesinde Merkez Heyeti'nin hesap, işlem ve faaliyetlerini denetlemek üzere, anılan yasa hükümlerine bağlı olarak seçilen üç asil, üç yedek denetçi aynı zamanda sandık denetçiliği görevini de yaparlar.

Merkez Heyeti Denetim Kurulu üyeliğinden istifa eden aynı zamanda sandık denetim kurulundan da istifa etmiş sayılır.

Açıklanan biçimde seçilecek Merkez Heyeti Denetçilerinin kendi aralarında seçecekleri Başkan aynı zamanda Sandık Denetçileri Başkanlığını da yürütür.

Sandık Denetim Kurulu yılda en az iki defa Sandık Yönetim Kurulunu denetleyerek sonuçlarını bir rapor halinde Sandık Yönetim Kuruluna ve toplandığında Sandık Genel Kuruluna sunar.

Sandık Denetleme Kurulunda boşalmalar olduğu takdirde yerlerine yedeklerden sırası ile en fazla oy alanlar getirilir.

6643 sayılı Yasa'nın 16. maddesi hükmü denetçiler hakkında da uygulanır.

Denetçiler Yönetim Kurul toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilirler ve toplantılarda görüş bildirebilirler.

SORUMLULUK :

Madde 8 — Yönetim Kurulu ve Denetçiler yaptıkları işlemlerden dolayı 5 yıl süreyle müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

AİDATLAR VE MUNZAM ÖDEMELER :

Madde 9 —

a) Sandık üyelerinin giriş aidatları ve yıllık üyelik aidatları Genel Kurullarda bir öncekinden aşağı olmamak üzere tesbit edilir.

b) Sandığın kurulduğu 1985 yılından önce herhangi bir eczacı odasına kayıtlı olarak eczacılık mesleğini yürütenlerin Sandığa üye oldukları tarihten geriye doğru ve fakat 1985 yılı ile sınırlı olarak (1985 yılı dahil) tüm üyelik aidatlarını giriş aidatı ile birlikte ödemeleri zorunludur.

c) Bu yönetmelikte öngörülen munzam ödeme deyimi sandık üyeliğine giriş aidatı ile yıllık üyelik aidatı dışında kalan ödemeler toplamıdır.

KREDİ TÜRLERİ - VERİLEBİLME BİÇİMİ VE DİĞER KOŞULLARI

Madde 10 — Yardımlaşma Sandığı Kredi türleri;

- a) Eczane Açma Kredisi,
- b) Zorunlu Hal Kredisi
- c) Sosyal Yardım Kredisinden ibarettir.

Kredi Koşulları;

1 — Yardımlaşma Sandığı, parasının ancak % 80'ini kredi olarak dağıtabilir. Arta kalan % 20'si ise Sandığın diğer amaçlarında kullanılmak üzere ayrı bir fonda biriktirilir.

2 — Kredi çeşitlerinin limitler ve munzam ödeme miktarları her hesap yılı başında Yönetim Kurulunca tesbit edilir.

3 — Kredi dağıtımı için ayrılan miktarın % 40'ı Eczane Açma Kredisi için, geri kalan % 60'ı ise Sosyal Yardım Kredisi ve Zorunlu Hal Kredisi arasında eşit olarak dağıtılır. Ancak herhangi bir kredi türü için talep olmadığı takdirde diğer tür kredilere akturma yapılabilir.

4 — Kredilerden yararlanmak isteyen üyeler bağlı olduğu Oda ve Yardımlaşma Sandığı üyelik aidatlarına ilişkin yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır.

5 — Kredilerden herhangi birini kullanan üyenin geri ödemesini tamamlamasından itibaren 6 ay geçmeden ikinci kredi isteği kabul edilmez.

6 — Üyelerin kredi istekleri Yönetim Kurulunca karar bağlanır.

Kurul karar verirken Sandığın parasal durumunu, üyenin kredi puanını göz önünde bulundurur. Puanlamadan üyenin yatırmış olduğu paranın Sandık hesabına girdiği tarih esas alınır.

Krediyi ilk kez talep edenler ikinci kez talep edenlere göre öncelik kazanır. Kredi ve munzam ödeme limitlerini değiştirmeye Yönetim Kurulu yetkilidir.

Sandığa yatırılan paralar için bankaların vadesiz mevduata verdiği oranında yıllık faiz verilir. Sandıktan alınan krediler için yürütülecek faiz bankaların vadesiz mevduata verdiği faizin 10 puan fazlası ile hesaplanır ve peşin olarak kesilir. Faizler banka faizlerinin değişme zamanına göre değil, her yılın Ocak ayının birinci günü itibari ile yürürlükte olan faiz oranları baz alınarak hesaplanır.

8 — Kredi dağıtımı;

a) Eczane Açma Kredisi

Bu Krediden yararlanacak eczacının ilk kez eczane açması zorunludur. Nakil v.s. gibi nedenlere bağlı olarak bu krediden yararlanmak mümkün değildir.

Yardımlaşma Sandığı Yönetim Kurulunun o dönem için saptadığı munzam ödeme tamamlandıktan üç ay sonra kredi isteği karşılanır.

Ayrıca üyenin, kendisine müşterek ve müteselsil kefil olacak (eşi dışında) kişinin kimliği Eczacı Odası tarafından tesbit ve tasdik edilmiş biçimde kefaletnamesini başvurusuna eklemek zorundadır.

Bu kredinin geri ödeme süresi kredinin alındığı tarih esas alınmak ve ilk üç ayı ödemesiz olmak üzere on iki aydır.

b) Zorunlu Hal Kredisi,

Yalnızca eczanesi olan eczacılar bu krediden yararlanabilirler. Yardımlaşma Sandığı Yönetim Kurulunun o dönem için saptadığı munzam ödeme tamamlandıktan üç ay sonra kredi isteği karşılanır. Ancak zorunlu nakil ve kaza durumlarında üye ve durumunu belgelemek suretiyle kanıtlandığı ve ayrıca sınırlı munzam ödemesini tamamladığı ve odanın muvafakat belgesi ile başvurduğu takdirde Yönetim Kurulu kararı ile bu krediden beklemezsizin yararlandırılabilir.

Bu kredi için üyelere kefil istenmez.

Bu kredinin geri ödenmesi kredinin verildiği tarihten başlamak üzere altı ayda ve altı eşit taksitte gerçekleşir.

c) Sosyal Yardım Kredisi,

Sandık üyesi olan tüm eczacılar ve öğrenciler bu krediden yararlanabilirler. Üyelere Sandık birikiminin 10 katı kadar kredi verilir.

Bu kredinin tavanı Yardımlaşma Sandığı Yönetim Kurulunun o dönem için saptadığı limittir.

Bu kredi, kredinin verildiği tarihten başlamak üzere on iki ayda ve on iki eşit taksitle geri ödenir. Üye isterse 6 ayda altı eşit taksitle kredisini geri öder.

SAĞLIK YARDIM FONU :

Madde 11 — Dağıtılacak kredi miktarının 1/50'sini geçmemek koşuluyla sağlık yardımı yapılmak üzere bir fon kurulur. Bu fondan ihtiyacı olan sandık üyelerine sandık yönetim kurulunun 2/3 salt çoğunluğunun kararı ile yardımda bulunulur.

Yardımanın miktarı, yapılış ve geri dönüş biçimi ile yardım için aranacak belgelerin nelerden oluşacağı Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

HESAP YILI :

Madde 12 — Sandığın hesap yılı 1 Ocak'ta başlar ve 31 Aralık'ta sona erer.

CARİ HESAPLAR :

Madde 13 — Devlet bankalarının birinde bir cari hesap açtırılır ve Sandığa ait paralar bu hesaba yatırılır. Kasada ne kadar limit para bulunacağını Yönetim Kurulu kararlaştırır.

Madde 14 — Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerine genel kurul kararı ile yıllık aidatı geçmemek üzere huzur hakkı ödenebilir.

Madde 15 — Üyenin yıl sonundaki ana parası + faiz gelirlerinden düşen payı gelecek yıla gerçek ana para olarak devredilir.

YÜRÜRLÜK :

Madde 16 — Tüzük 22. Olağan Genel Kurulun vermiş olduğu yetki ile tadil edilerek 1.8.1986 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

BAŞSAĞLIĞI

Değerli Meslektaşlarımız,

Ecz. Zeyyat CİZRELİ'yi (11. Bölge Diyarbakır Ecz. Odası Başkanı)

Ecz. Lütfü GÖLLÜ'yü (11. Bölge Diyarbakır Ecz. Odası Eski Başkanı)

Ecz. Recep Volkan KOROL'u (20. Bölge Sakarya Ecz. Odası Yönetim Kurulu Üyesi)

Kaybetmiş bulunuyoruz. Ailelerine ve camiamıza başsağlığı dileriz.

6. Bölge Eczacı Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Uzun yıllardır 21. Bölge Aydın Eczacı Odası Başkanlığını yapmakta olan, camiamıza büyük hizmetler vermiş değerli meslektaşımız, Ecz. Metin TAŞ'ı kaybetmiş olmanın üzüntüsü içerisindeyiz.

Başta ailesi olmak üzere Aydın Eczacı Odası Mensuplarına ve camiasına başsağlığı dileriz.

6. Bölge Eczacı Odası Yönetim Kurulu

Metin Taş

Ecz. Hasan TÜRKİLİ

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Okulu 1952 mezunu arkadaşlarımızdan biri idi. Çemberlitaş Tıp Talebe Yurdunda kaldığından, yurtlular grubuna dahildi. Askeri Tıbbiyelilere asker dediğimiz gibi onlarda yurtlu derdik. Gece gündüz beraber olduklarından birbirlerini her yönü ile bizlerden daha iyi tanırlardı.

Yurt arkadaşlarının yıllık için Metin hakkında yazdıkları şöyle :
«Metin deyince akla karakteristik gülüşü gelir. Hareketleri kontrol edilince insanda acaba kundaktan yenimi çıktı zehabı uyanır. Haline bakmadan ikinci sınıftan beri Talebe Cemiyetine girdi, muvafakta oldu. Mamafih sempatikliğinden dolayı herkesle anlaşır. Ve epeyde arkadaşı vardır. Duyduklarını gördüklerini daima kendisine has bir üslupla anlatır ve her hadisede daima gülünç tarafları arar, bulur. Giyimde yeniliğe özenir. Aydın'dan çok bahseder ve gazetelerde Aydın'a ait bir havadis görünce hemen arkadaşlarına göstermekten zevk alır, küçük çocukları çok sever. Ve hepsinin Metin ağabesidir.

Her ne kadar Beyoğluna taşınmış ise de tilki misali dönüp dolayıp yurda gelmiştir.

Metin böyleydi. Hadiselerin matrak yönlerini bulur, gırgırını da geçirdi.

Burada bir anımdan bahsetmek isterim.

Yıllık komisyonu başkanıydım. Metin geldi, senin yıllığa girecek yazını ben yazacağım, karikatür kompozisyonunu da ben seçeceğim. Değiştirmeden yıllığa koyacaksın peki dedim.

Kaldığım yurttan banyo yoktu. Haftada bir gün Metin'lerin yurduna yıkanmağa giderdim.

Yıllık basıldı. Herkesin karikatürü ya portre şeklinde çizilmiş, ya muntazam elbiseli, benim karikatürüm ise, «Ayağımda nalın, belimde hamam peştemali, bir elimde sabun, bir elimde taş.» Tabii alt yazısında ona göre.

Metin hayata atıldığında da aynı esprili tutumunu devam ettirdi. Herkes evinde köpek, kedi besler, Metin aslan beslerdi.

78 kişilik sınıfımızdan aramızdan ebediyen ayrılan beşinci arkadaşımız METİN... Ruhu Şadolsun.